

KETTŐS SZÜKSÉGLETŰ GYERMEKEK A GYERMEKVÉDELMI SZAKELLÁTÁSBAN

VÍGH KATA
ELTE-TÁTK

KINEK AZ ÉRDEKE?
GYERMEKVÉDELMI KONFERENCIA
2017. NOVEMBER 23.

Speciális, különleges és kettős szükséglet (Gyvt. 53. §)

■ Speciális:

- **súlyos pszichés tüneteket mutató gyermek** (súlyos személyiségfejlődési, érzelmi élet- és impulzuskontroll-zavarok, pszichotikus vagy neurotikus tünetek)
- **súlyos disszociális tüneteket mutató gyermek** (súlyos magatartási, beilleszkedési zavarok, antiszociális viselkedésformák)
- **pszichoaktív szert használó gyermek** (alkohol, drog, egyéb pszichoaktív szerek)

■ Különleges:

- **tartósan beteg,**
- **fogyatékos,**
- **három év alatti gyermek.**

■ 2013. évi CCV. törvény 8. § → Gyvt. 53. § (2)

- *„különleges és speciális ellátást együttesen kell biztosítani a különleges és speciális szükséglet egyidejűleg mutató gyermek (a továbbiakban: kettős szükségletű gyermek) számára”*

■ Kettős szükségletű gyermekeket fogadó gondozási helyek (15/1998) 126-127. §, Gyvt. 54/A §)

Kettős szükségletű gyermekek a fővárosi szakellátásban

- 2015-ben és 2016-ban összesen 74 gyermek esetében javasolta a Fővárosi Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság a kettős szükséglet megállapítását
- A szakértői vizsgálatra való felkérés indoka:
 - nevelésbe vétel
 - gondozási hely megváltoztatása (37 esetben)
 - speciális szükséglet megállapítása
 - speciális szükséglet felülvizsgálata

■ Speciális szükséglet

	2015	2016
súlyos disszociális tüneteket mutató gyermek	26	16
súlyos pszichés tüneteket mutató gyermek	13	20
pszichoaktív szerhasználó gyermek	11	3

■ Különleges szükséglet

enyhe fokú értelmi akadályozottság	30
iskolai készségek kevert zavara, tanulási nehézség	23
egyéb pszichés fejlődési zavar	19

Javasolt elhelyezési forma

	2015	2016
speciális ellátást integráltan biztosítani tudó gyermekotthon	24	20
speciális gyermekotthon; lakásotthon	6	7
gyermekotthon speciális csoportja	3	-
központi speciális gyermekotthon	4	2
kettős szükségletet biztosítani tudó gyermekotthon	3	4
Nevelésbe vétel megszüntetése	-	1

A Szakértői Bizottság javaslatai

- pszichoterápia, pszichés segítség
- rugalmas, kiszámítható, elfogadó környezet
- tanulmányokban való segítségnyújtás
- pszichiátriai vizsgálat, kontroll
- (kapcsolattartás, szabadidő eltöltése, gyógyszeres kezelés (korábbi pszichiátriai vizsgálatra alapozva))

Egy szükségletnek megfelelő gondozási hely -jogszabály, előírás szerint-

	Gyermekotthon (csoportonként)	Lakásotthon	Speciális gyermekotthon (csoportonként)	Különleges gyermekotthon (csoportonként)
nevelő	1 fő	1 fő	2 fő	1 fő
gyermekfelügyelő	3 fő	3 fő	2 fő	3 fő
pszichológus	1 fő (40/48 gyermekre)	1 fő (40/48 gyermekre)	1 fő/3 csoport	1 fő (40/48 gyermekre)
gyógypedagógus/fejlesztőpedagógus	1 fő (40/48 gyermekre)	1 fő (40/48 gyermekre)	1 fő/3 csoport	1 fő (40/48 gyermekre)
gyermekpszichiáter	-	-	-	-

Szükséglet – javaslat – gyakorlat

- *„Nem azt mondom, hogy megfontoltan kigondolják, hogy mit írjunk bele olyat, ami nem létezik, hanem hogy annak a szónak más a jelentése a szakértői bizottságnak, mint amiről igazából szól az a szó és amit igazából rá lehet terhelni. Ha nincs pszichoterápia a rendszerben, akkor igazából nem kellene odaírni. Oda lehet írni, hogy „és jó lenne pszichoterápia”, ez így tisztességes megfogalmazás.”*
- *„Pszichoterápiát az életbe itt nem végez senki, a pszichoterápia eredeti szabályai szerint.”*

Dilemmák, kérdések

- Speciális és különleges szükséglet – prioritás
- A szakellátásban eltöltött időszak, a gyermekek számára biztosított szolgáltatások
- Gondozási hely megváltoztatása
- Szükséglet megállapítása – rendelkezésre álló gondozási helyek
- Szükséglet szerinti kategóriák létrehozása

Köszönöm a figyelmet!